

ANTIKORUPCIJSKA POLITIKA CRTE

Kao organizacija koja ima viziju Srbije u kojoj su građani aktivni i uporni u borbi za odgovornu upravu, zasnovanu na demokratskim i evropskim vrednostima, borba protiv korupcije je jedna od ključnih odlika u poslovanju Crte, koja nastoji da bude primer i uzor u svom delovanju za organizacije civilnog društva, ali i javne institucije, te primenjuje najviše antikorupcijske standarde. Na ovaj način, Crta uvodi antikorupcijske mere i promoviše integritet i etičke standarde u svom radu, ali u radu sa partnerima. Antikorupcijska politika Crte je dokument u kome se nalaze osnovna načela i vrednosti koji se odnose na smanjenje rizika od korupcije na svim nivoima internog rada i programa organizacije, te odnosa sa partnerskim organizacijama i saradnicima. Na osnovu interne antikorupcijske politike, Crta razvija praktične antikorupcijske mehanizme

1. Šta je za Crtu korupcija?

Crta pojam korupcije tumači najšire moguće i vidi je kao ponašanje koje urušava poverenje, slabi demokratiju, ugrožava ekonomski razvoj i produbljuje nejednakost, siromaštvo, društvene podele i podriva napore za održivom zaštitom životne sredine. Davanje ili primanje mita, kronizam, nepotizam ili konflikt interesa, mogu biti samo neke od radnji koje lični interes stavlja ispred javnog interesa, koji je u radu Crte apsolutni prioritet. Zbog toga Crta razvija mehanizme koje će adekvatno i pravovremeno prevenirati korupciju, afirmisati ponašanje među svojim zaposlenima i partnerima da ne učestvuju u koruptivnim poslovima, ali i da ih osnažuje da bez odlaganja prijavljuju svaku sumnju na korupciju, dok Crta bez odlaganja reaguje na svaku sumnju u korupciju u cilju zaštite integriteta organizacije i svojih partnera.

2. Ciljevi i načela u borbi protiv korupcije

Crta se u svom radu i delovanju odnosi prema korupciji u skladu sa sledećim ciljevima i načelima:

- Nulta tolerancija na korupciju;
- Antikorupcija kao ključna tematska oblast u radu Crte;
- Korupcija je prepreka za razvoj društva
- Upravljanje sredstvima uz mehanizme koji štite integritet poslovanja;
- Prevencija korupcije;
- Prikupljanje sredstava na transparentan način od izvora sa kredibilitetom.

2.1. Nulta tolerancija na korupciju

Za Crtu je neprihvatljiva bilo kakva aktivnost, postupak ili rad koji se može dovesti u vezu sa korupcijom ili je proistekao iz koruptivnog odnosa ili odnos u kom su uključene koruptivne osobe ili organizacije. Pod koruptivnom radnjom podrazumeva se i nuđenje ili primanje bilo kakve protizakonite koristi.

Načelo nulte tolerancije na korupciju znači da su svi zaposleni u Crti, kao i saradnici i partnerske organizacije upoznati sa antikorupcijskom politikom Crte i pripadajućim antikorupcijskim pravilima, te da su dužni da ih primenjuju dosledno u svakom segmentu svog rada.

2.2. Antikorupcija kao ključna tematska oblast u radu Crte

Kao organizacija koja se strateški bavi vladavinom prava, borba protiv korupcije je vazan segment u programskom radu Crte sa fokusom na integritet informacija u medijima i radu javnih institucija i zvaničnika. Kako kroz Istomer i medijski program borbe protiv dezinformacija, parlamentarni program, izborni monitoring, kampanje i javno zagovaranje, tako i kroz kontinuirani monitoring, uzbunjivanje i izradu različitih preporuka i politika za sprečavanje korupcije, Crta svoju antikorupcijsku borbu usmerava i na rad javnih institucija, zvaničnika i drugih javnih aktera.

2.3. Korupcija je prepreka za razvoj društva

Crta na korupciju gleda kao na prepreku za razvoj društva i poseban rizik u razvoju Republike Srbije na putu ka evropskim integracijama. Za Crtu je korupcija destruktivna pojava koje gotovo ireverzibilno urušava poverenje između građana i institucija i direktno podriva stubove demokratije - integritet institucija, vladavinu prava, podelu vlasti i garanciju socio-ekonomskih i građanskih prava i sloboda. Za Crtu je korupcija katalizator ekonomskog propadanja društva, polarizacije i produbljivanja socijalne nejednakosti, siromaštva, društvenih podela i jačanja populizma koji vodi dodatnim međuetničkim i religijskim tenzijama, narocito u postkonfliktnom regionu, kao sto je Balkan. Upravo zato, Crta kreira svoje watchdog i monitoring programe, radi na jačanju institucija, informisanju i pokretanju građana u borbi protiv korupcije, radi na borbi protiv dezinformacija koje podrivaju javni interes u javnim poslovima i osnažuje inicijative civilnog društva i medija u borbi protiv korupcije.

2.4. Upravljanje sredstvima uz mehanizme koji štite integritet poslovanja

Kao deo programskih aktivnosti strateške podrške demokratskim akterima, Crta, između ostalog, prosleđuje i sredstva za rad organizacijama civilnog društva, medijima i drugim relevantnim akterima. U cilju zaštite integriteta Crte, donatora, ali i samih partnera, Crta posebnu pažnju usmerava na proces identifikacije potencijalnih partnera, definisanja prioriteta za konkurse za dodelu sredstava, selekciju partnera, kontinuirani monitoring i evaluaciju programskih učinaka i administrativno-finansijskog poslovanja. U tom cilju, Crta razvija i unapređuje metodologiju i pravilnik za dodelu sredstava kojim se definišu sve konkretne mere u cilju sprečavanja korupcije, koje uključuju, ali nisu limitirane na nezavisne revizije partnera, uključenost nezavisnih eksperata van Crte u selekcionu proces, javnost i kompetitivnost programa podrške, kao i kolektivitet u donošenju odluka. U okviru procesa praćenja i evaluacije rada partnerskih organizacija Crta redovno diskutuje i adaptira antikoruptivne mere i naročito prati da li se dodeljena sredstva koriste namenski i time štiti svoj i integritet partnerskih organizacija i donatora.

2.5 Prevencija korupcije

Prioritet Crte je da se prema korupciji odnosi preventivno, a ne reaktivno. Prilikom primene ovog načela u radu, Crta razvija mehanizme, kontinuirano analizira rizike i izrađuje mehanizme njihovog umanjavanja, te adaptira svoje interne politike donošenja odluka, zapošljavanja, nabavki ili prosleđivanja sredstava partnerskim organizacijama i u pravcu provere nivoa koruptivnih rizika i kontrole u radu. Crta sa svojim zaposlenima, prilikom redovnih godišnjih evaluacionih razgovora, diskutuje i antikorupcijske rizike, organizuje orijentacione sesije o poznavanju antikoruptivnih pravila i mehanizama zaštite. Prilikom redovnih, obaveznih, internih ili eksternih revizija, Crta posebnu pažnju usmerava na analizu i unapređenje postojećih pravila i mehanizama u borbi protiv korupcije.

2.6 Prikupljanje sredstava na transparentan način od izvora sa kredibilitetom

Odlukom Skupštine Crte iz 2017. godine, koja je realizovana odlukom Upravnog odbora uvodi se princip nekorišćenja sredstava iz javnih izvora. Crta za svoje delovanje neće koristiti javna sredstva, niti će učestvovati na javnim konkursima ili tenderima koje organizuju i objavljuju javne institucije Republike Srbije, niti će učestvovati u bilo kakvim plaćenim javnim radovima Republike Srbije. Na ovaj način Crta izbegava sve potencijalne sukobe interesa ili nedozvoljene uticaje ili druge eventualne pojavne oblike korupcije koje mogu nastati između organizacije civilnog društva koja analizira i prati rad državnih organa sa jedne strane i državnih organa koji dodeljuju sredstva organizacijama civilnog društva sa druge strane.

3. Kako Crta primenjuje načela antikorupcijske politike u svom radu?

Crta razvija, evaluiira i kontinuirano usavršava antikorupcijske mehanizme i mere za različite nivoe i oblike svog rada. Svi antikorupcijski mehanizmi i mere se zasnivaju na načelima antikorupcijske politike.

Crta posebno obraća pažnju na prevenciju konflikta interesa na nivou internog odlučivanja i donošenja odluka, kako na programskom, tako i na finansijsko-administrativnom nivou.

Istovremeno, Crta podržava razvoj antikorupcijskih politika partnerskih organizacija kroz strateške programe podrške. Sadržaj i razvoj antikorupcijskih politika partnerskih organizacija se takođe procenjuju i vrednuju kroz program monitoringa i evaluacije i nezavisne revizije u poslovanju partnera.

Crta, u skladu sa načelima antikorupcijske politike, podržava i učestvuje u antikorupcijskim inicijativama na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, u skladu sa svojim programskim opredeljenjima i internim kapacitetima.

Crta razvija antikorupcijske mehanizme na nivou programa i projekata koji obavezno sadrže:

- Prevenciju korupcije na nivou razvoja projekata (transparentno planiranje projektnih aktivnosti i uključivanje ciljnih grupa, partnerskih organizacija u planiranje, uz redovno transparentno izveštavanje svih o napretku planiranja, što predstavlja osnov prevencije korupcije u ovoj fazi. Korišćenje kontrolnih lista i planiranje koje sadrži jasno prikazane relacije između budžetskih linija, aktivnosti i ciljeva projekta su obavezni u ovoj fazi planiranja, uz analizu rizika od potencijalnog konflikta interesa bilo koje uključene strane).
- Analizu antikorupcijskih rizika potencijalnih partnerskih organizacija (Crta procenjuje administrativne kapacitete i mehanizme interne kontrole potencijalnih partnerskih organizacije pre stupanja u ugovorni odnos, budući da su administrativni kapaciteti i interna kontrola ključni u antikorupcijskom delovanju. Kontrola partnerske organizacije je sredstvo za upravljanje, praćenje i merenje resursa i igra fundamentalnu ulogu u sprečavanju i otkrivanju korupcije. Unutrašnja kontrola uključuje strukturu organizacije, finansijsko upravljanje, veštine i kapacitet finansijskog osoblja, računovodstvene sisteme, administraciju gotovog novca i druge aspekte finansijskog poslovanja. Crta uspostavlja partnerski odnos isključivo sa pravnim licima koji imaju razvijene navedene mehanizme ili koji pristaju na razvoj tokom trajanja ugovornih odnosa uz podršku i nadzor Crte. Crta nastoji da podrži napore svojih partnerskih organizacija da povećaju svoje kapacitete, uključujući administrativne kapacitete i internu kontrolu. U cilju procene kapaciteta partnerskih organizacija, Crta sprovodi administrativni monitoring svih svojih partnera. Ove

procene otkrivaju prednosti i slabosti, i služe kao osnova za inicijative za jačanje organizacija i sprečavanje korupcije.

- Prevenciju korupcije tokom realizacije projekata (tokom realizacije projekata, Crta redovno evidentira sve troškove u računovodstvenom sistemu koji je razvijen na nivou organizacije. Sva dokumentacija je redovno dostupna u odgovarajućem obliku za slučaj kontrole. Sistem višestepene verifikacije troškova na projektu je uređen internim pravilnikom Crte i primenjuje se redovno na sve projekte. Za osobe koje su angažovane na realizaciji projekata, Crta po potrebi organizuje obuke za borbu protiv korupcije. Rizici konflikta interesa uključenih strana se redovno procenjuju).
- Uređivanje načina ponašanja zaposlenih na projektu (Crta razvija kodeks zaposlenih na projektima koje realizuje i sprovodi edukacije – obuke za realizaciju antikorupcijskih mehanizama).
- Prevenciju korupcije kroz sistem monitoringa i evaluacije.

4. Kako Crta postupa u slučajevima prijave sumnje na korupciju?

Crta istražuje sve prijavljene sumnje na korupciju, nezavisno sa koje strane prijave dolaze, bez odlaganja. Crta je ustanovila sistem internog uzbunjivanja i imenovala osobu nadležnu za interno uzbunjivanje u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti uzbunjivača Republike Srbije. Na ovaj način je omogućeno procesuiranje svih anonimnih ili personalizovanih prijava od strane zaposlenih u Crti i saradnika, kao i zakonska zaštita i anonimnost uzbunjivača.

Crta omogućava anonimno prijavljivanje sumnje na korupciju u svim svojim programima, uključujući i rad partnerskih organizacija i u procesuiranju sumnje, garantuje zaštitu i anonimnost uzbunjivača.

Sistem kontrole utrošenih sredstava različitih donatora koje Crta koristi u realizaciji svojih programa ili za podršku partnerskim organizacijama su u skladu sa najboljim računovodstvenim praksama i usklađeni sa računovodstvenim standardima, kao i standardima pružaoca donatorske podrške uz neprekidnu kontrolu trošenja sredstava sa ugovorenom svrhom i namenom.

Sistem kontrole utroška finansijskih sredstava je detaljno propisan Finansijsko-administrativnim pravilnikom Crte i pripadajućim dokumentima, te se redovno revidira i usavršava kako bi se osiguralo da finansijska sredstva koja dolaze od različitih pružalaca razvojne pomoći budu utrošena na ugovorima predviđeni način.

Ja, XXXX XXXXX, u Beogradu XX.XX.XXXX. godine izjavljujem da sam upoznata sa gore navedenom antikorupcijskom politikom Crte.

Zaposlena

XXXXX XXXXXX